

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

Warszawa, 25 maja 2016 r.

DWST-WPZN.6021.277.2016.MJ

Szanowni Państwo Kuratorzy Oświaty,

w związku ze zmianami wprowadzonymi w art. 42 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2014 r. poz. 191, z późn. zm.) przez ustawę nowelizującą z dnia 18 marca 2016 r. (Dz. U. poz. 668), przekazuję informację na temat organizacji pracy świetlicy szkolnej oraz pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Stosownie do art. 42 ust. 1 ustawy – Karta Nauczyciela, tygodniowy czas pracy nauczyciela zatrudnionego w pełnym wymiarze czasu pracy wynosi do 40 godzin. W ramach tego czasu pracy oraz ustalonego wynagrodzenia nauczyciel jest obowiązany realizować trzy rodzaje zajęć, określone w art. 42 ust. 2 wymienionej ustawy.

Od dnia 1 września 2016 r. przepis art. 42 ust. 2 pkt 2 ustawy – Karta Nauczyciela otrzyma następujące brzmienie:

„2) inne zajęcia i czynności wynikające z zadań statutowych szkoły, w tym zajęcia opiekuńcze i wychowawcze uwzględniające potrzeby i zainteresowania uczniów;”

Zgodnie z nowym brzmieniem tego przepisu, nauczyciel, w ramach czterdziestogodzinnego tygodnia pracy oraz otrzymywanego wynagrodzenia, będzie zobligowany do realizacji m.in. innych zajęć i czynności wynikających z zadań statutowych szkoły, w tym zajęć opiekuńczych i wychowawczych uwzględniających potrzeby i zainteresowania uczniów.

Jednak obowiązek realizowania przez nauczycieli zajęć i czynności określonych w art. 42 ust. 2 pkt 2 ustawy – Karta Nauczyciela nie może być wykorzystywany przez dyrektora do wypełniania nimi godzin pracy objętych obowiązkowym tygodniowym wymiarem zajęć (pensum) ustalonym dla innego stanowiska.

Ponadto, ustalenie przez dyrektora szkoły określonych zadań nauczyciela w ramach innych czynności i zajęć wynikających z zadań statutowych szkoły musi umożliwić nauczycielowi realizację wszystkich rodzajów zajęć i czynności,

o których mowa w art. 42 ust. 2 pkt 1 – 3 ustawy – Karta Nauczyciela w ramach jego tygodniowego czasu pracy.

W okresie przejściowym, do czasu systemowego rozwiązania organizacji ww. zajęć, dyrektorzy powinni motywować nauczycieli do realizacji zajęć, o których mowa w art. 42 ust. 2 pkt 2 ustawy – Karta Nauczyciela, w ramach ich tygodniowego czasu pracy, wykorzystując funkcję wspierającą dodatku motywacyjnego.

Odnosząc się do organizacji pracy świetlicy, należy zauważyć, że zgodnie z ustawą z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015 r. poz. 2156, z późn. zm.), zapewnienie uczniom możliwości korzystania ze świetlicy jest jednym ze statutowych zadań szkoły publicznej. W myśl ramowego statutu publicznej szkoły podstawowej oraz ramowego statutu publicznego gimnazjum, stanowiących załączniki nr 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr 61, poz. 624, z późn. zm.), dla uczniów, którzy muszą dłużej przebywać w szkole podstawowej lub gimnazjum, w tym specjalnych, ze względu na czas pracy ich rodziców (prawnych opiekunów), organizację dojazdu do szkoły podstawowej, gimnazjum w tym specjalnych lub inne okoliczności wymagające zapewnienia uczniowi opieki w szkole, szkoła organizuje świetlicę.

W świetlicy prowadzone są zajęcia w grupach wychowawczych. Liczba uczniów w grupie nie powinna przekraczać 25, z tym że w szkołach specjalnych liczba uczniów w grupach wychowawczych powinna odpowiadać liczbie uczniów określonej dla oddziału szkoły podstawowej specjalnej lub gimnazjum specjalnego.

Uczniowie przebywający w świetlicy, muszą mieć stałą opiekę; w tym celu dyrektor szkoły zatrudnia wychowawców świetlicy, których tygodniowy, obowiązkowy wymiar zajęć, zgodnie z art. 42 ust. 3 lp. 6 ustawy – Karta Nauczyciela, wynosi 26 godzin. Godzinami pracy w świetlicy nauczyciele mogą mieć także uzupełniony tygodniowy obowiązkowy wymiar zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych; w tym przypadku, ze względu na realizowanie obowiązków określonych dla stanowisk o różnym tygodniowym obowiązkowym wymiarze godzin, do określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć nauczyciela będzie miał zastosowanie art. 42 ust. 7 pkt 3 ustawy – Karta Nauczyciela.

Wychowawca świetlicy realizuje w ciągu roku szkolnego zajęcia zgodne z planem pracy świetlicy. Świetlica zapewnia dzieciom bezpieczeństwo przez stałą obecność wychowawcy. Świetlica szkolna pełni ważną rolę w realizacji zadań opiekuńczo-wychowawczych szkoły, wspomaga i uzupełnia pracę szkoły we wszystkich jej zakresach, tj. w zakresie opieki, wychowania, dydaktyki oraz w zakresie oddziaływań profilaktyczno-terapeutycznych.

W szkole podstawowej, w tym specjalnej i integracyjnej, może być zatrudniony asystent wychowawcy świetlicy (art. 7 ust. 1e ustawy o systemie oświaty). Do zadań asystenta należy wspieranie wychowawcy świetlicy. Asystent wykonuje zadania wyłącznie pod kierunkiem wychowawcy świetlicy i nie może zastępować lub pełnić roli wychowawcy świetlicy.

Stanowisko wychowawcy świetlicy, wraz z wymiarem godzin, musi być zaplanowane w arkuszu organizacji szkoły. Przypominam, że organizacja pracy szkoły musi być zaopiniowana przez radę pedagogiczną. Przy opracowaniu arkusza organizacji szkoły dyrektor powinien zaplanować liczbę miejsc dla uczniów, którzy rozpoczną naukę od 1 września. Planowanie to powinno wynikać z analizy ostatnich lat i znajomości środowiska szkolnego. Organ prowadzący szkołę powinien zatwierdzić arkusz organizacji szkoły do końca maja roku poprzedzającego dany rok szkolny. Zatwierdzony arkusz stanowi dla dyrektora gwarancję, że szkoła otrzyma środki potrzebne na organizację świetlicy.

Gdyby organ prowadzący, mimo występujących w szkole potrzeb, nie chciał zagwarantować środków na stanowisko wychowawcy świetlicy (ewentualnie asystenta wychowawcy świetlicy), kurator oświaty, w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego, powinien ocenić zgodność z prawem takiego działania i w razie potrzeby zastosować środki zmierzające do zapewnienia stanu zgodnego z prawem (art. 34 ust. 1 ustawy o systemie oświaty).

Publiczne przedszkola, szkoły i placówki są obowiązane do udzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, która zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. poz. 532) polega na rozpoznawaniu i zaspokajaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych uczniów. Pomoc ta jest udzielana w trakcie bieżącej pracy z uczniem oraz w formach wskazanych w § 7 ww. rozporządzenia.

Pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole udzielają uczniom m.in. nauczyciele, którzy w ramach zajęć i czynności wymienionych w art. 42 ust. 2 pkt 2 ustawy – Karta Nauczyciela, mogą prowadzić:

- 1) zajęcia rozwijające uzdolnienia,
- 2) zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze,
- 3) warsztaty,
- 4) porady i konsultacje.

Natomiast w ramach zajęć, o których mowa w art. 42 ust. 2 pkt 1 ustawy – Karta Nauczyciela, nauczyciele prowadzą:

- 1) zajęcia specjalistyczne: korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne, socjoterapeutyczne oraz inne zajęcia o charakterze terapeutycznym;
- 2) zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej - w przypadku uczniów gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych.

Wymiar godzin poszczególnych form udzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej ustala dyrektor szkoły, biorąc pod uwagę potrzeby i zainteresowania uczniów, zadania nauczycieli, w tym ich tygodniowy obowiązkowy wymiar zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych oraz posiadane przez nich kwalifikacje.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ
Teresa Wargocka
Sekretarz Stanu
/ – podpisany cyfrowo/